

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35410
Nom: El català com a primera i segona llengua
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1001 - G.Filologia Catalana	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Primer quadrimestre
1001 - G.Filologia Catalana	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1001 - G.Filologia Catalana	Aplicaciones de la filología catalana a la enseñanza	OPTATIVA
1001 - G.Filologia Catalana	Aplicaciones de la filología catalana a la enseñanza	OPTATIVA

COORDINACIÓ

LOPEZ-PAMPLO RIUS GONÇAL

CANO MATEU JOSE ANGEL

LLUCH CRESPO GEMMA

RESUM

Es tracta d'una assignatura inclosa en la matèria *Aplicacions de la filologia catalana a l'ensenyament*, que té com a objectiu garantir uns coneixements, actituds i competències de caràcter avançat perquè l'estudiant de filologia catalana estiga capacitat per a desenvolupar la docència de la llengua catalana, sobretot en els nivells de l'ensenyament secundari i d'adults.

Els objectius bàsics de l'assignatura són:

- Reflexionar sobre l'ensenyament en general i, en particular, pel que fa a les llengües.
- Presentar la situació de l'ensenyament del català com a primera i com a segona llengua.

- Descriure els principis didàctics de l'ensenyament de llengües d'acord amb els models teòrics més importants.
- Aprendre els principis didàctics i tècniques bàsiques per al desenvolupament de les habilitats lingüístiques receptives i productives.
- Conèixer els recursos que ofereixen les TIC per a l'ensenyament de llengües, en particular del català.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No requereix haver superat prèviament altres assignatures del Grau en Filologia Catalana.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Demostrar un compromís ètic en l'àmbit filològic, centrant-se en aspectes tals com la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de la pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat lingüística i la multiculturalidad.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Ser capaç de comunicar i ensenyar els coneixements adquirits de l'àrea de filologia catalana, tenint en compte els diferents nivells i contextos d'ensenyament de la llengua i la literatura catalanes.

Ser capaç de localitzar, manejar i aprofitar la informació continguda en bases de dades i altres instruments

informàtics i d'Internet en l'àrea de la filologia catalana.

Ser capaç de rebre, comprendre i transmetre la producció científica en les llengües estudiades en el grau.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Els conceptes de primera i segona llengua

- Diferència entre adquisició, competència i ús.
- El context sociolingüístic valencià: consideracions educatives.

2. Els mètodes d'ensenyament de llengües

- Ensenyament de primeres llengües.
- Ensenyament de segones llengües.
- El Marc Europeu Comú de Referència.

3. Models pedagògics i marc legal

- Mètodes clàssics i actuals.
- Lleis autonòmiques d'ensenyament del català. El cas de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.
- El currículum educatiu: lleis orgàniques i decrets.
- L'ensenyament del català en l'Educació Secundària Obligatoria i el Batxillerat.
- L'ensenyament del català com a L2 arreu del món. Els lectorats de llengües.
- L'impacte de la IA i les aplicacions d'autoaprenentatge.

4. Elaboració d'unitats didàctiques i aplicació de les TIC

Al final d'aquesta assignatura s'espera que l'estudiant haja assolit els **resultats d'aprenentatge** següents:

- Desenvolupar els seus coneixements i habilitats en l'ensenyament de la llengua catalana com a primera i segona llengua.
- Aplicar els seus coneixements gramaticals, sociolingüístics, culturals, etc. a l'estudi i l'exercici de l'ensenyament de llengües.
- Conèixer les principals tendències en l'ensenyament de llengües i la seua aplicació a situacions

educatives concretes.

- Utilitzar les eines, programes i aplicacions informàtiques disponibles per a l'ensenyament del català com a primera i segona llengua.
- Conèixer i comprendre, des del propi àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe i gènere a la societat; integrar les diferents necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere al disseny de solucions i resolució de problemes.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	30,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	2,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	40,00
Estudi i treball autònom	28,00
Preparació de classes	15,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	5,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

El desenvolupament de l'assignatura s'estructurarà en dues sessions setmanals de dues hores cadascuna. Es combinaran sessions teòriques i sessions pràctiques amb activitats i treballs cooperatius. Tant a l'aula com amb treball no presencial, l'alumne haurà de dur a terme activitats, treballs i lectures bibliogràfiques sobre els continguts de l'assignatura. Es fomentarà el contacte amb les idees renovadores de l'ensenyament, les aportacions de la investigació en l'ensenyament de la llengua i l'esperit innovador.

Els alumnes tindran a la seua disposició a l'aula virtual materials diversos sobre el contingut de l'assignatura, resums o presentacions que remetràn a diferents textos de la bibliografia d'ampliació que seria convenient conèixer.

Les activitats seran presencials i no presencials. Es combinaran diversos tipus d'activitats orals i escrites (pràctiques, lectures de la bibliografia, debats a classe, debats al fòrum de l'aula virtual, elaboració de seqüències didàctiques i material didàctic divers etc.). Seran activitats pràctiques i estaran orientades al coneixement de les metodologies d'ensenyament de llengües i a l'elaboració de material didàctic. En les sessions presencials el professor indicarà el procediment i les dates de realització i lliurament d'un disseny

d'activitats de planificació de l'ensenyament d'algun aspecte ortogràfic, gramatical o lèxic de la llengua catalana com a L1 o L2, i les altres pràctiques.

El professor i els estudiants faran servir l'aula virtual i el correu electrònic com a mitjà per a comunicar canvis, detalls sobre les pràctiques, etc. No obstant això, es recomana l'assistència a les tutories presencials per a tractar qüestions o dubtes de caràcter individual o específic.

En el marc del cicle *Les autores i els autors a les aules*, es podrà organitzar sessions amb ponents invitats. A l'inici del període docent de l'assignatura, s'informarà de les possibles activitats complementàries que s'organitzaran i de la incidència que puguen tindre en la docència i l'avaluació.

L'assignatura participa en els projectes d'innovació docent dels grups consolidats GESOLCAT (GCID23_2585499) i TREFINCAT (GCID23_2586507). Els PIEC d'aquests grups responen a línies estratègiques orientades al compliment d'Objectius de Desenvolupament Sostenible: incorporació d'entitats no lucratives (associacions, fundacions i ONG) a les didàctiques d'innovació docent; accions per al foment de l'ocupació i l'emprenedoria; accions per fomentar la igualtat de gènere, la diversitat i la sostenibilitat; i metodologies actives per a l'aprenentatge, entre d'altres.

AVALUACIÓ

El seguiment d'aquesta assignatura fa necessària l'assistència a classe i la participació activa de l'estudiant, tant en les sessions presencials com en el fòrum d'aula virtual. Així doncs, l'avaluació de l'aprenentatge es durà a terme a partir de dos elements:

- a) El 40% de la nota correspondrà al disseny d'activitats de planificació de l'ensenyament d'algun aspecte ortogràfic, gramatical o lèxic de la llengua catalana com a L1 o L2 (25%), i a la participació activa a les classes i al fòrum (15%).
- b) El 60% de la nota correspondrà a un examen escrit individual, que es realitzarà una vegada finalitzades les classes. La prova constarà de dues parts. En la primera, s'avaluaran coneixements teòrics i pràctics sobre l'ensenyament de llengües. En la segona, s'haurà de respondre a una pregunta sobre lectures obligatòries.

Per aprovar el conjunt de l'assignatura, caldrà obtenir un mínim d'1,25 punts en la pràctica de planificació de l'ensenyament d'algun aspecte del català com a L1 o L2 i de 3 punts en l'examen final. La nota mínima resultant de la suma de totes les notes parcials, és a dir, de la seqüència didàctica, la participació activa i l'examen final haurà de ser 5.

Si no s'ha superat en la primera convocatòria, la pràctica de planificació de l'ensenyament d'algun aspecte del català com a L1 o L2 es podrà lliurar en segona convocatòria sota les condicions i els terminis que indicarà el professor a l'inici de curs. Per la seua naturalesa presencial, si no ha estat efectiva, la participació activa en el seguiment dels continguts no es podrà recuperar en segona convocatòria.

Nota: Els estudiants que cursen aquesta matèria han de tenir un bon domini de la normativa catalana. D'acord amb els criteris acordats pel Consell del Departament de Filologia Catalana, el fet de cometre errades de normativa comportarà la qualificació de no apte, independentment de la nota del contingut.

L'honestat intel·lectual és vital a les comunitats acadèmiques i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres), excepte si la utilització forma part dels continguts de l'assignatura i està autoritzada pel professorat que la imparteix.

El sistema de qualificacions segueix la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de maig de 2017. ACGUV 108/2017.

Resum de l'avaluació:

a) Disseny d'activitats d'ensenyament, activitats de classe i participació: 40%.

b) Examen: 60%.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica

BALDAQUÍ, Josep M.; BORJA, Joan (coords.) (2008). «L'educació plurilingüe», monogràfic en *Caplletra* 45, València / Barcelona: IIFV / PAM.

CASSANY, D. et al. (2010). *Ensenyar llengua*, Barcelona: Graó.

CUENCA, M. Josep (1992). *Teories gramaticals i ensenyament de llengües*, València: Tàndem.

FINKEL, Don (2000). *Teaching with your mouth shut*, trad. cat. *Ensenyar amb la boca tancada*, València: PUV, 2008.

LABRADO, Víctor (2010). *La mestra*, Alzira: Bromera.

LITTLEWOD, WILLIAM (1981). *Communicative Language Teaching*, trad. esp. *La enseñanza comunicativa de idiomas. Introducción al enfoque comunicativo*. Cambridge: Cambridge University Press, 1996.

MCCOURT, Frank (2007). *El professor*, Alzira: Bromera.

MELCION, Joan (1993). «L'enfocament noció-funcional en l'ensenyament de segones llengües», dins M. Josep Cuenca (ed.): *Lingüística i ensenyament de llengües*, València: Universitat de València.

RIBERA, Josep E. (2012). *La cohesió lèxica en seqüències narratives*, Alacant / Barcelona: IIFV / PAM.

RIBERA, Josep E. (2009). «Trets d'oralitat en narracions escrites d'aprenents», *Caplletra*, 47, pp. 75-102.

RIBERA, Josep E. i Maria J. CUENCA (2004). «Els pronoms fòrics: problemes en els usos textuais dels escrits dels aprenents», *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura*, 33, pp. 69-77.

RICHARDS, Jack & Theodore RODGERS (1986). *Approaches and Methods in Language Teaching*, Cambridge: Cambridge University Press.

Bibliografia complementària

ARTIGAS, R.; BELLÈS, J.; GRAU, M. (2003): *Tipotext. Una tipologia de textos de no-ficció*, Vic: Eumo
BALAGUÉ, F.;

ZAYAS, F. (2008): *Usos educatius dels blogs. Recursos, orientacions i experiències per a docents*. Barcelona: UOC.

CAMPS, A. (2003): *Seqüències didàctiques per a aprendre a escriure*. Barcelona: Graó.

CAMPS, A. et al. (1997). *Text i ensenyament*, Barcelona: Barcanova.

CAMPS, A.; FERRER, M. (ed.) (2000): *Gramàtica a l'aula*. Barcelona: Graó

CAMPS, A.; ZAYAS, F. (2006): *Seqüències didàctiques per aprendre gramàtica*. Barcelona: Graó.

CUENCA, M. J. (1994): *Lingüística i ensenyament de llengües*. València: Servei de Publicacions de la Universitat de València.

JULIÀ, Joan, ed. (2000). *L'ensenyament del català com a L2. De la teoria a la pràctica*. Lleida: Universitat de Lleida.

PÉREZ, M. A. (2004): *Los nuevos lenguajes de la comunicación. Enseñar y aprender con los medios*, Barcelona: Paidós. RIOS, I.;

SALVADOR, V. (2008): *Ensenyament del discurs escrit, Alzira: Bromera. VILÀ, M;*

CASTELLÀ, J. M. (2014): *10 idees clau: Ensenyar la competència oral a classe*. Barcelona: Graó.

VILÀ, M. (coord.) (2002): *Didàctica de la llengua oral formal*. Barcelona: Graó. SANZ

PINYOL, G. (2005): *Comunicació efectiva a l'aula. Tècniques d'expressió oral per a docents*. Barcelona: Graó.

SARAGOSSÀ, A. (2007): «Reflexions sobre l'assignatura de valencià», dins *Reivindicació del valencià*, València: Tabarca.